

UNIwersytet Papiński Jana Pawła II w Krakowie
Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie

Kierunek: teologia
Specjalność: kapłańska
Poziom: jednolite studia magisterskie

Nazwa przedmiotu:

JĘZYK HEBRAJSKI

Forma zajęć: wykład
Rok studiów: III
Semestr: zimowy i letni
Wymiar: 30 godzin
Punkty ETCS: 1
Forma zaliczenia: zaliczenie z oceną na koniec każdego semestru
Prowadzący: ks. dr Piotr Jaworski

Wymagania wstępne:

Znajomość polskiej terminologii gramatycznej.

Cele:

Poznanie podstawowych elementów gramatyki języka hebrajskiego biblijnego oraz słownictwa umożliwiających samodzielne czytanie i tłumaczenie prostych tekstów Biblii hebrajskiej.

Treści kształcenia:

Systematyczny wykład fonetyki, morfologii oraz elementów składni języka hebrajskiego biblijnego. W skład każdego zajęcia wchodzi trzy części: gramatyka, słownictwo oraz ćwiczenia.

T_1. Fonetyka: alfabet, znaki samogłoskowe, *szewa* proste i złożone, *patah furtivum*, znaki diakrytyczne (*maqqēp*, *mappîq*, *meteg*), sylaby, spółgłoski *begadkepat*, *dagesz*, redukcja samogłosek, niektóre właściwości hebrajskiej pisowni (*mater lectionis*), akcent, *qerê-ketîb*

T_2. Morfologia: rodzajnik, rzeczownik (rodzaj, liczba mnoga i podwójna, *status absolutus i constructus*), zaimki (osobowe, wskazujące, pytające, względny, sufiksy), przymiotnik (budowa i funkcja w zdaniu), przyimki proste (stopień wyższy przymiotnika), spójniki, wprowadzenie do systemu odmiany czasownika (podział na koniugacje, kategorie czynności zakończonej */perfectum/* i czynności trwającej */imperfectum/*, kategorie trybów */imperativus, cohortativus, iussivus, infinitivus /constructus oraz absolutus/, participium /activum oraz passivum/)*

T_3. Składnia: zdania czasowe, warunkowe, funkcja spójnika *wāw* w zdaniu, sekwencja narracyjna.

T_4. Lektura i analiza gramatyczno-logiczna wybranych tekstów Biblii hebrajskiej.

Efekty kształcenia:

E_1. Student zna podstawowe wiadomości z gramatyki języka hebrajskiego, które umożliwiają mu czytanie oraz transliterację prostych tekstów Biblii hebrajskiej.

E_2. Student opanował podstawowe słownictwo występujące w Biblii hebrajskiej, poszerzające warsztat egzegetyczny.

E_3. Student potrafi posługiwać się słownikami oraz innymi pomocami pozwalającymi na samodzielną pracę z hebrajskim tekstem biblijnym.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

M_1. Wykład.

M_2. Ćwiczenia utrwalające poznane właściwości gramatyczne.

M_3. Wspólna lektura i analiza gramatyczna wybranych tekstów Biblii hebrajskiej.

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

W_1. Ocenianie ciągłe przygotowania do zajęć.

W_2. Opracowywanie wybranych tekstów Biblii hebrajskiej.

W_3. Kolokwia pisemne w trakcie semestru.

Literatura:

1. BRIKS, P., *Podręczny słownik hebrajsko-polski i aramejsko-polski Starego Testamentu* (Warszawa 1999).
2. DEIANA, G. – SPREAFICO, A., *Wprowadzenie do hebrajszczyzny biblijnej* (opr. wersji polskiej S. BAZYLIŃSKI) (Warszawa 2006).
3. *Hebrajsko-polski Stary Testament Pięcioksiąg: przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją oraz indeksem rdzeni* (opr. i wstęp A. KUŚMIREK) (Warszawa 2003).
4. *Hebrajsko-polski Stary Testament Prorocy: przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją oraz indeksem rdzeni* (opr. i wstęp A. KUŚMIREK) (Warszawa 2008).
5. *Hebrajsko-polski Stary Testament Pisma: przekład interlinearny z kodami gramatycznymi, transliteracją oraz indeksem rdzeni* (opr. i wstęp A. KUŚMIREK) (Warszawa 2010).
6. JONCZYK, W., *Język hebrajski Starego Testamentu. Wprowadzenie do składni. Wybór tekstów. Ćwiczenia* (Kraków 2013).
7. JONCZYK, W., *Praktyczne wprowadzenie do języka hebrajskiego Starego Testamentu* (Kraków 2013).
8. KOEHLER, L. – BAUMGARTNER, W. – STAMM, J.J., *Wielki słownik hebrajsko-polski i aramejsko-polski Starego Testamentu, I-II* (Warszawa 2001).
9. LAMBDIN, T.O., *Wprowadzenie do hebrajskiego biblijnego* [(tł. H. DRAWNEL – B. SOKAL) (Lublin 2011).
10. SIWEK, K., *Biblijny język hebrajski. Kurs podstawowy i średni* (Lingua Sacra 2; Warszawa 2013).
11. TOMAL, M., *Język hebrajski biblijny* (Warszawa 2008).